

Motion till riksdagen 2005/06:Sf380

av **Mona Jönsson (mp)**

Sjukskrivna i centrum

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om vikten av samarbete mellan myndigheter.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om vikten av brukarvänliga försäkringssystem.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att inrätta en ombudsman eller myndighet som tillvaratar den sjukskrivnes möjligheter att försörja sig själv.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om möjlighet till sanktioner.

Motivering

Ett modernt och effektivt samhälle ska vara brukarvänligt. Då utgår man från system som är lätta att känna till och förstå. Sverige har försäkringssystem som är baserade på inkomstbortfall. För att få tillgång till dessa inkomstbortfallsförsäkringar måste vissa regler vara uppfyllda. Det inte alltid lätt att veta vilka regler som gäller då det är olika regler i de olika systemen, exempelvis sjukförsäkringen och arbetslöshetsförsäkringen.

I praktiska livet, för den enskilde brukaren, är det inte lätt att orientera sig. Personer som söker exempelvis Försäkringskassan eller arbetsförmedlingen möts ofta av ett synsätt där det är myndigheten som vet bäst. Det normala vore att underlätta för brukaren och anpassa utifrån brukarens behov då den egna medverkan är mycket viktig för att nå egenförsörjning. En huvudregel borde vara att brukaren har den högsta kompetensen att avgöra hur den egna situationen för tillfället ser ut.

Brukarna borde kunna kräva att snabbt få hjälp att klara av de behov som individen behöver för att kunna komma tillbaka till arbete eller för att i övrigt kunna delta i samhället. Myndigheter borde vara stöttepelare och samtalspartner för att stimulera till medverkan och inflytande på den sjukskrivna eller

Fel! Okänt namn på

arbetslösa situation. En annan viktig samarbetspartner är arbetsgivaren som i högre grad måste involveras.

Som det är nu, om man har behov av personlig kontakt med Försäkringskassan, kan man bli skickad runt bland olika handläggare, beroende på var i "processen" man befinner sig. Försäkringskassan har numera ett arbetssätt där de anställda har olika ansvarsområden. Dessutom arbetar man med en steg-för-steg-modell som ibland exkluderar brukarens egna resurser. Arbetssättet utesluter en helhetssyn och fokuserar bara på rätten att ha ersättning från försäkringen.

Ibland bollas personer mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Om man istället hade *en* lokal myndighet kunde man utgå från att alla brukare vill vara aktiva och försörja sig själva. Om kommunernas socialtjänst också fanns under samma tak skulle det underlätta för exempelvis personer med olika funktionsnedsättningar att komma i arbete. Man kunde då få bistånd och behov anpassade efter vars och ens förutsättningar. I en del kommuner, exempelvis Strömstads kommun, har man placerat Försäkringskassa, arbetsförmedling och socialkontor i samma byggnad.

Det har också uppstått stora problem för sjukskrivna som av Försäkringskassan bedömts ha arbetsförmåga medan arbetsförmedlingen ansett att man inte kan stå till arbetsmarknadens förfogande. Dessutom har det uppstått problem för sjukskrivna när Försäkringskassan ansett människor kunna arbeta och arbetsgivaren inte anser att personen kan utföra arbetet. Det har förekommit att människor varit sjukskrivna i flera år utan att vare sig arbetsgivare, försäkringskassa eller vård gjort något försök till samarbete eller gemensamma lösningar med brukaren. Den sjukskrivne har då tillslut kastats ut från sjukförsäkringen och arbetsgivaren anser inte att personen kan arbeta och då har personen till slut sagt upp eller i värsta fall tvingats säga upp sig själv. Om personen själv sagt upp sig uppstår problem med lång karenstid i a-kassan och utebliven inkomst, vilket i sin tur gett upphov till socialbidrag.

Eftersom personer nu motas ut från försäkringar, vård och rehabiliteringsmöjligheter måste någon instans tillvarata den sjukskrivnas rätt att komma tillbaka till egenförsörjning. Vi i Miljöpartiet har under många år drivit att det måste finnas exempelvis en ombudsman eller myndighet för detta ändamål. En sådan ombudsman eller myndighet måste ha möjlighet till sanktioner, jämfört med Försäkringskassan som idag har ett samordningsansvar för rehabilitering men inga möjligheter till sanktioner.

Stockholm den 5 oktober 2005

Mona Jönsson (mp)